

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา
ของวุฒิสภา

อ.พ.๑/๒๕๖๕

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อใช้ในราชการรงงาน ด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับประกอบการพิจารณา ของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
มกราคม ๒๕๖๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางสาวนภาพร ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายบุญสงค์ ทองอินทร์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวศิวณัฐภรณ์ นันทะมา	นิติกรปฏิบัติการ
นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์	วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอลงกรณ์ ตันเบ็ด	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวบุษบา เสือแป้น	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙ , ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
พุทธศักราช ๒๕๘๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๓ -
๓. เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
(The Most Illustrious Order of Chula Chom Klao) - ๔ -

ภาคผนวก

: สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๔๒๓๑ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา..... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) (๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๖)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติ

จากนั้น ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอญัตติขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง โดยกรรมาธิการเต็มสภา^๑ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้อนุมัติตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอญัตติดังกล่าว ต่อจากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นคณะกรรมาธิการและการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรารวมกันไป^๒

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไป ในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๐ บัญญัติว่า

“ข้อ ๑๒๐ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมาธิการ สภาจะให้คณะกรรมาธิการสามัญหรือ คณะกรรมาธิการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาจะกระทำต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมี จำนวนสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคนและที่ประชุมอนุมัติ

คณะกรรมาธิการอาจเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิมได้ แต่ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่ง ร่างพระราชบัญญัตินั้น”

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๐ บัญญัติว่า

“ข้อ ๑๓๐ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคน ในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมาธิการ และประธานมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมาธิการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาเป็นการพิจารณาในชั้นคณะกรรมาธิการและการพิจารณาของสภาในวาระ ที่สองเรียงตามลำดับมาตรารวมกันไป”

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔
เพื่อยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ยกเลิกมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

เหตุผล

โดยที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า และทรงไว้
ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ซึ่งผู้ที่ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์สมควรเป็นผู้ที่ทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาท ประทับคุณงามความดีเป็น
ประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ประจักษ์อย่างแท้จริง สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบ
ตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้มีความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหา
รวมจำนวน ๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามมาตรา ๙
และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔
(ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์
จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ และการสืบตระกูล
เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงผู้ได้รับพระราชทานลำดับสุดท้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

๓. ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ซึ่งผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สมควรเป็นผู้ที่ทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาท ประกอบคุณงามความดีเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ประจักษ์อย่างแท้จริง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้มีความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๒.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๓

๒.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

๒.๑.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปได้ดังนี้

๑) โดยที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ซึ่งผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สมควรเป็นผู้ที่ทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาท ประกอบคุณงาม

^๓ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา และบันทึกการประชุมได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library2.parliament.go.th/library/home.html> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๔ ในหน้าที่ ๕

ความดีเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ประจักษ์อย่างแท้จริง จึงสมควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔

๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการยกเลิกการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔

๓) การยกเลิกการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อผู้ที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้วก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้ แต่ไม่มีผลกระทบต่อบุคคลทั่วไป โดยผู้ที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้วจะมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ และการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงผู้ได้รับพระราชทานลำดับสุดท้ายก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้ ภายหลังรัฐมนตรีได้แถลงหลักการและเหตุผลแล้ว ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒.๑.๔ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๓๑๖ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง และมีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยกรรมาธิการเต็มสภาซึ่งเป็นการพิจารณาในชั้นคณะกรรมาธิการและการพิจารณาของสภาในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรารวมกันไป ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๐

๑. ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔
<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/590023>

๒. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔
[http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/
main_warehouse_dll_x.php?aid=10155&mid=4369](http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10155&mid=4369)

๓. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔
[http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/
main_warehouse_dll_x.php?aid=10154&mid=4369](http://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10154&mid=4369)

๔. พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔
<https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=523899&ext=pdf>

๒.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จากนั้น ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาในวาระที่สอง โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภแล้วเรียงตามลำดับมาตรา จนจบร่าง และมีการอภิปราย ดังนี้

๒.๒.๑ ร่างมาตรา ๓ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าและการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว ตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔

นายภูมินทร ปลั่งสมบัติ รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าสถาปนาขึ้นโดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๖ เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงอิสริยยศและเพื่อระลึกถึงความดีความชอบของบรรดามหาชนวงศ์และข้าราชการที่ได้ทำนุบำรุงแผ่นดินนับแต่ปฐมจักรีวงศ์ ด้วยพระองค์มีพระราชดำริว่าถึงแม้พระองค์จะทรงครองสิริราชสมบัติเมื่ออายุน้อย พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการทั้งปวงก็ได้ตั้งใจและยังคงปฏิบัติราชการรับสนองพระเดชพระคุณเหมือนเช่นที่เคย และมีพระราชประสงค์จะทรงบำรุงวงศ์ตระกูลและทายาทของบุคคลเหล่านี้ให้มีความเจริญในราชการสืบเนื่องต่อไปด้วย โดยเป็นการพระราชทานให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการฝ่ายหน้า (ฝ่ายชาย) เท่านั้น และสามารถมีเกียรติยศเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ สำหรับฝ่ายใน (ฝ่ายหญิง) พระองค์ทรงสร้างกล่องหมากและหีบหมากสำหรับพระราชทานเครื่องยศให้ในทำนองเดียวกัน แต่ไม่มีการพระราชทานโดยทางสืบสกุล

ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ โดยพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งเป็นการเพิ่มจำนวนเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าให้สูงขึ้น

ในส่วนของการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้านั้น หากบิดาเป็นผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นับแต่ชั้นปฐมจุลจอมเกล้าลงไป บุตรชายผู้สืบตระกูลบิดาเพียงชั้นเดียวจะเป็นผู้ได้รับสืบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเมื่อบุตรชายถึงแก่ความตายจะไม่ได้รับการสืบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวต่อ หากเป็นหลานสืบตระกูลปู่จะได้รับพระราชทานชั้นตติยานุจุลจอมเกล้า

๒.๒.๒ ร่างมาตรา ๔ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑) คำว่า “บรรดาผู้ซึ่งได้รับ” กับคำว่า “ผู้ได้รับ” มีความหมายแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๒) ข้อความว่า “ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้” กับข้อความว่า “และการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้.....” มีการเว้นวรรคระหว่างข้อความทั้งสองข้อความดังกล่าว หรือไม่

นางสาวฉันทพิมพ์ บรรจงจิตร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

๑) คำว่า “บรรดาผู้ซึ่งได้รับ” หมายถึง ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้าโดยการสืบตระกูลแล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ย่อมเป็นผู้ที่ยังคงมีสิทธิและหน้าที่ทั้งปวงตามพระราชบัญญัติว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ เช่น สิทธิในการแต่งกายและประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สิทธิในการขอเครื่องประกอบเกียรติยศในพิธีศพ หน้าที่ในการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หน้าที่ในการดูแลรักษาเกียรติยศแห่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นต้น ส่วนคำว่า “ผู้ได้รับ” หมายถึง ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์โดยการสืบตระกูลอยู่แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ให้เป็นผู้ได้รับพระราชทานลำดับสุดท้าย อันมีผลทำให้การสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สิ้นสุดลงและจะไม่มีการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์สืบเนื่องต่อไป

๒) ข้อความว่า “ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้” กับข้อความว่า “และการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้.....” มีการเว้นวรรคระหว่างข้อความทั้งสองข้อความ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยไม่มีการแก้ไข

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๒๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

๔. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลจุลจอมเกล้าสถาปนาสร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๖ ด้วยทรงโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงอิสริยยศพระราชนิกุลให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการฝ่ายหน้า

(ฝ่ายชาย) ผู้ซึ่งมีคุณูปการต่อบ้านเมืองและผู้ซึ่งได้ทำนุบำรุงแผ่นดิน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร โดยให้บุตรและหลานของผู้ที่ได้รับพระราชทานสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าได้ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ จึงได้มีการพระราชทานให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการฝ่ายใน (ฝ่ายหญิง) โดยการตราพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับตระกูลจุลจอมเกล้า รัตนโกสินทร ศก ๑๑๒ (ฝ่ายใน)^๔ ซึ่งจะไม่มี การสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าเหมือนกับ ฝ่ายชายผู้ได้รับพระราชทาน และต่อมา ได้มีการตราพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับตระกูล จุลจอมเกล้าฝ่ายในเพิ่มเติม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๙ และพระราชบัญญัติเพิ่มเติมเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ที่ล้วนเป็นการแก้ไขเพื่อเพิ่มจำนวนและชั้นตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า พระพุทธศักราช ๒๔๘๔ ขึ้นใช้บังคับแทน และมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๙ เพื่อเพิ่มจำนวนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้าให้สูงขึ้น โดยยังคงบัญญัติให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้ามีไว้เพื่อพระมหากษัตริย์ ทรงพระราชทานให้แก่ผู้ที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร^๕ จึงพิจารณาได้ว่า นับแต่อดีตเป็นต้นมา พระมหากษัตริย์ทรงสถาปนาและเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า และการพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าเป็นพระราชอำนาจของ พระมหากษัตริย์ที่จะพระราชทานให้แก่ผู้ที่มีพระราชดำริเห็นสมควร ซึ่งแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง ระบอบการปกครองประเทศในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ ในการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่าง ๆ ก็ยังคงได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระพุทธศักราช ๒๔๙๒ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ได้บัญญัติ เรื่องดังกล่าวไว้^๖ และรัฐธรรมนูญทุกฉบับต่อมาก็ได้บัญญัติไว้ในทำนองเดียวกัน โดยรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันบัญญัติไว้ในมาตรา ๙ ว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนา และถอดถอนฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์”

^๔ ราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓๔๖ เล่ม ๑๐ <<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2436/032/346.PDF>> (สืบค้น เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔).

^๕ พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พระพุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕ บัญญัติว่า

“มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้สำหรับพระราชทานแก่ผู้ที่มีพระราชดำริเห็นสมควร”

^๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระพุทธศักราช ๒๔๙๒ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาฐานันดรศักดิ์ และพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์”

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>พระราชบัญญัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔</p> <hr/> <p>ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐) อาทิตย์ ทิพอาภา พล.อ. พิชยนทร โยธิน ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr/> <p>.....</p> <p>.....</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับตระกูลจุลจอมเกล้า</p> <p>จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔”</p> <p>มาตรา ๒^[๑] ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๙ ให้มีการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. เมื่อบิดาได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ บุตรชายจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สืบตระกูลตั้งแต่บิดายังมีชีวิตอยู่ และการสืบตระกูลตามข้อนี้ให้มีตลอดไปจนกว่าจะหาตัวผู้สืบสายโลหิตที่เป็นชายไม่ได้</p> <p>๒. เมื่อบิดาได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้า บุตรชายจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สืบตระกูลตั้งแต่บิดายังมีชีวิตอยู่ แต่การสืบตระกูลตามข้อนี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงนี้</p>	<p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔</p>

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘/-/หน้า ๑๕๕๓/๑๒ พุทธศักราช ๒๔๘๔

<p>พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>๓. เมื่อบิดาได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ หรือทุติยจุลจอมเกล้า บุตรชายจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สืบตระกูลเมื่อบิดาล่วงลับไปแล้ว การสืบตระกูลตามข้อนี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงนี้</p> <p>การสืบตระกูลดังเช่นว่ามาทั้งหมดนี้ บุตรชายใหญ่ของจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในขณะนั้น เป็นผู้ได้รับพระราชทานแต่ต้องเป็นบุตรซึ่งบิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่ในตระกูลรับรองยกย่อง ประกอบกับมีความประพฤติและหลักฐานดี สมควรที่จะรักษาเกียรติแห่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ หากบุตรชายใหญ่นั้นไม่สมควรจะได้รับพระราชทาน บิดาจะขอพระราชทานให้บุตรชายรองลงไปตามลำดับก็ได้ เมื่อทรงพระราชดำริเห็นสมควรจะได้พระราชทานเป็นพิเศษ การสืบตระกูลโดยพระราชทานเป็นพิเศษเช่นนี้ เป็นอันสิ้นสุด แต่เพียงผู้ได้รับพระราชทานนั้นเท่านั้น</p> <p>เมื่อบุตรชายที่จะได้รับพระราชทานวิกัลจริตหรือตายเสียก่อนได้รับพระราชทานก็จะพระราชทานแก่หลานซึ่งเป็นบุตรของบุตรชายนั้น โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาในวรรคก่อน ถ้าไม่มีหลานดังกล่าวแล้ว จะได้พระราชทานแก่บุตรชายคนถัดไป ถ้าบุตรชายคนถัดไป วิกัลจริตหรือตายก็จะได้พระราชทานแก่หลานซึ่งเป็นบุตรของบุตรชายคนถัดไปนั้น โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์เช่นเดียวกัน ถ้าไม่มีหลานซึ่งเป็นบุตรของบุตรชายคนถัดไปนั้น ให้ได้แก่บุตรชายคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสม</p> <p>มาตรา ๑๐ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะพระราชทานในการสืบตระกูล ถ้าเป็นบุตรสืบตระกูลบิดา ให้ได้รับตติยจุลจอมเกล้า ถ้าเป็นหลานสืบตระกูลปู่ ให้ได้รับตติยานุจุลจอมเกล้า</p>	<p>มาตรา ๔ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงผู้ได้รับพระราชทานลำดับสุดท้าย ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>

<p>พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาประกอบการพิจารณาในทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้^๑ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงมิได้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับประชาชนและไม่มีผลกระทบต่อประชาชน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานองคมนตรี

๑.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Video Conference) โปรแกรม Zoom Meeting เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

๑.๓ พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

รับฟังความคิดเห็นเฉพาะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่มี การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มิได้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับประชาชนและไม่มีผลกระทบต่อประชาชน

๑.๔ ประเด็นที่มีการรับฟังความคิดเห็น

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นรายมาตรา โดยสามารถแบ่งประเด็นที่จะพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้เป็น ๓ ประเด็น ดังนี้

- หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฯ
- การยกเลิกมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ เกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
- บทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าอยู่ในวันก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับ

* เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ไม่มีผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๒

๓. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ต่อประชาชน^๓

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มิได้ใช้บังคับ เป็นการทั่วไปกับประชาชนและไม่มีผลกระทบต่อประชาชน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีได้มีการเปิดเผย สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นหรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย ดังกล่าวแต่อย่างใด ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๕. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

^๒รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.)

^๓อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ ๑

บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙ บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาและถอดถอนฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์” โดยปัจจุบันหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพระราชทานและการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ดังนั้น เพื่อให้ผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าเป็นผู้ที่ทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาทและเป็นผู้ที่ประกอบคุณงามความดีอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน ซึ่งเป็นที่ประจักษ์อย่างแท้จริง จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพื่อยกเลิกบทบัญญัติการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ซึ่งจะทำให้การพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้ามีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าตามร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นี้ ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่างพระราชบัญญัตินี้ และการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงผู้ได้รับพระราชทานลำดับสุดท้ายก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ.

*บทวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (The Most Illustrious Order of Chula Chom Klao)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์^๑ แปลโดยรูปศัพท์คือเครื่องประดับ (อาภรณ์) อันยิ่งใหญ่ (อิสริยะ) ของพระมหากษัตริย์ (ราช) ซึ่งไม่ชัดเจนว่าเป็นเครื่องประดับสำหรับพระมหากษัตริย์ทรงใช้เองเท่านั้น หรือหมายถึงเครื่องประดับซึ่งเป็นของพระราชทานผู้อื่น ความจริงถ้าพิจารณาจากประวัติความเป็นมาแล้ว คงจะถูกตั้งทั้ง ๒ นัย เพราะแรกเริ่มเดิมทีเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องประดับประจำพระองค์เฉพาะพระมหากษัตริย์ ต่อมาเมื่อเห็นเป็นของสูง ของสวยงาม และแสดงเกียรติยศของผู้ประดับ จึงแผ่แผ่เกียรติยศนี้ไปถึงบุคคลอื่น ๆ ด้วย ในระยะแรกคงเป็นพระบรมวงศานุวงศ์เท่านั้น ต่อมาจึงขยายไปถึงขุนนาง ในที่สุดก็ลงไปถึงพ่อค้าวานิชและบุคคลทั่วไป มาถึงบัดนี้นิยมแปลโดยอรรถว่า หมายถึง เครื่องประดับเกียรติยศ และโดยที่ส่วนใหญ่เครื่องประดับนี้มักเป็นเหรียญ หรือดวงตรา หรือดาราสำหรับใช้ประดับอกเสื้อหรือกัณฑ์หน้าบาบนเสื้อ จึงนิยมเรียกเป็นศัพท์สามัญอีกคำว่า เหรียญตรา เพื่อให้มีความหมายต่างจากเหรียญอื่น ๆ

สำหรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า^๒ สถาปนาขึ้นโดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๖ ด้วยทรงเห็นว่า พระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีทรงอยู่ในราชสมบัติที่ยั่งยืนนานมาเป็นเวลา ๙๐ ปี ก็ด้วยความจงรักภักดีและการปฏิบัติราชการของพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการทั้งปวง ซึ่งมีพระราชประสงค์จะทรงชุบเลี้ยงบรรดาทนายาทของบุคคลเหล่านี้ให้มีความเจริญรุ่งเรืองในราชการสืบเนื่องต่อไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทนายาทของผู้ได้รับพระราชทานสามารถรับพระราชทานตราสืบตระกูลของบิดาได้ โดยพระราชทานนามพระองค์ “จุลจอมเกล้า” เป็นนามของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนี้ พร้อมทรงคิดคำขวัญจารึกบนดวงตราว่า “เราจะบำรุงตระกูลวงศ์ให้เจริญ”

พระองค์ทรงพระกรุณาให้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าขึ้น ซึ่งเป็นพระนามของพระองค์และให้แพรแถบสีชมพูอันเป็นสีของวันพระราชสมภพ คือ วันอังคาร

สำหรับพระมหากษัตริย์ มีลักษณะอย่างหนึ่งที่พระราชทานแก่ฝ่ายหน้า แต่ดวงตรา ดารา และสายสร้อยประดับเพชรทั้งสิ้น

สำหรับพระบรมราชินี มีลักษณะอย่างหนึ่งที่พระราชทานแก่ฝ่ายใน แต่ดวงตรา และดาราประดับเพชรทั้งสิ้น

^๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักเอกลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์, เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า, หน้า ๑.

^๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า, สืบค้นได้จาก https://decor.soc.go.th/?page_id=559 (สืบค้นข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าสำหรับฝ่ายหน้า (บุรุษ)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าสำหรับฝ่ายหน้า (บุรุษ) มี ๓ ชั้น ๗ ชนิด		
ชั้นที่ ๑ มี ๒ ชนิด	ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ	ไม่จำกัดจำนวน
	ปฐมจุลจอมเกล้า	มีจำนวน ๓๐ สำหรับ
ชั้นที่ ๒ มี ๒ ชนิด	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	มีจำนวน ๒๐๐ สำหรับ
	ทุติยจุลจอมเกล้า	มีจำนวน ๒๕๐ ดวง
ชั้นที่ ๓ มี ๓ ชนิด	ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	มีจำนวน ๒๕๐ ดวง
	ตติยจุลจอมเกล้า	มีจำนวน ๒๐๐ ดวง
	ตติยานุจุลจอมเกล้า	มีจำนวน ๑๐๐ ดวง

ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ (ป.จ.ว.) ประกอบด้วย ดวงตรา ดารา สายสร้อย สายสะพาย และ ดวงตราตติยานุจุลจอมเกล้า

ดวงตรา ทำด้วยทองคำ ด้านหน้ามีลักษณะเป็นรัศมีแปดแฉกลงยาราชาชาติสีชมพู มีรัศมีทองแทรกตามระหว่งแฉก มีใบชัยพฤกษ์สองข้างลงยาราชาชาติสีเขียว กลางดวงตรามีพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขอบพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ลงยาราชาชาติสีขาบ กลางขอบมีอักษรทองว่า “เราจะบำรุงตระกูลวงศ์ให้เจริญ” เบื้องบนมีพระจุลมงกุฎเปล่งรัศมีลงยาราชาชาติสีเขียว สีแดง สีขาบ สีขาว ด้านหลังมีลักษณะเหมือนด้านหน้า แต่ที่กลางดวงตราเป็นรูปช้างโอราพตลงยาราชาชาติสีขาบ บนหลังช้างเป็นรูปตรีศูลงยาราชาชาติสีขาบ กลางขอบมีอักษรทองว่า “ปีระกา เบญจศก ศักราช ๑๒๓๕” รอบขอบรูปช้างโอราพตเป็นรูปจักร ลงยาราชาชาติสีขาบ พื้นแดง ดวงตราใช้ห้อยกับสายสะพายสีชมพู กว้าง ๑๐ เซนติเมตร สำหรับสะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา ดวงตรานี้ใช้ประกอบเป็นดวงตราของชั้นปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ ชั้นปฐมจุลจอมเกล้า ชั้นทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ และชั้นทุติยจุลจอมเกล้า

ดารา มีลักษณะเป็นรัศมีทองแปดแฉก รัศมีเงินแปดแฉก กลางดารา พื้นสีชมพู มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “จ.จ.จ.” ไขว้กัน ทำด้วยทองคำประดับเพชร ขอบรอบพระปรมาภิไธยย่อลงยาราชาชาติสีขาบ และมีอักษรทองว่า “เราจะบำรุงตระกูลวงศ์ให้เจริญ” รอบขอบเป็นเพชรสร้างเงิน ดาราใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สายสร้อยลงยาราชาชาติสีขาบหรือสายสร้อยทองคำ มีลักษณะเป็นรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “จ.ป.ร.” ๑๖ องค์ ดอกบัว ๑๗ ดอก สลับกันไป และมีสร้อยทองยึดตลอดสาย สายสร้อยนี้ยาว ๖๓ นิ้ว กึ่งกลางสายสร้อยเป็นรูปช้างโอราพต มีพระจุลมงกุฎเปล่งรัศมี มีราชสีห์ คชสีห์เชิญฉัตรเครื่องสูงสองข้าง มีห่วงสำหรับห้อยดวงตรากับมีแพรจีบสีขาบ กัดทับสายสร้อยเหนือบ่าทั้งสองข้างใช้สวมแทนสายสะพายตามหมายกำหนดการ อนึ่ง สายสร้อยลงยาราชาชาติหรือทองคำนี้ จะพระราชทานชนิดใด สำหรับชาวต่างประเทศ จะพระราชทานหรือไม่สุดแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร

ปฐมจุลจอมเกล้า (ป.จ.) มีลักษณะอย่างปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ ประกอบด้วย ดวงตรา ดารา สายสะพาย สายสร้อยทองคำ แต่ไม่มีดวงตราตติยานุจุลจอมเกล้า

ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ท.จ.ว.) ประกอบด้วย ดารา ดวงตรา และแพรแถบ

ดวงตรา มีลักษณะเหมือนชั้นที่ ๑ ห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๕ เซนติเมตร ใช้ประดับห้อยกับแพรแถบสำหรับสวมคอ

ดารา มีลักษณะเป็นรัศมีเงิน ๘ แฉก กลางดารา มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “จ.จ.จ.” ทำด้วยทองคำไขว้กันอยู่บนพื้นลงยาราชาวดีสีชมพู วงขอบรอบตัวอักษร “จ.จ.จ.” ลงยาราชาวดีสีขาบมีอักษรทองว่า “เราจะบำรุงตระกูลวงศ์ให้เจริญ” ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ทุติยจุลจอมเกล้า (ท.จ.) ประกอบด้วย ดวงตรา และแพรแถบ มีลักษณะอย่าง ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ ใช้สวมคอ ประกอบด้วย ดวงตราและแพรแถบ แต่ไม่มีดารา

ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.) ประกอบด้วย ดวงตรา และแพรแถบ ดวงตรา มีลักษณะเหมือนทุติยจุลจอมเกล้า แต่มีขนาดย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๔ เซนติเมตร มีดอกไม้จิบติดบนแพรแถบ และมีเข็มทองสำหรับคล้องกับเสื้อ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ตติยจุลจอมเกล้า (ต.จ.) ประกอบด้วย ดวงตรา และแพรแถบ มีลักษณะและการประดับอย่างตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ แต่ไม่มีดอกไม้จิบ

ตติยานุจุลจอมเกล้า (ต.อ.จ.) ประกอบด้วย ดวงตรา และแพรแถบ

ดวงตรา เป็นเรือนเงิน ด้านหน้ากลางดวงตรามีพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายในกรอบวงกลม ๒ ชั้น มีอักษรว่า “เราจะบำรุงตระกูลวงศ์ให้เจริญ” รอบขอบดวงตรามีใบชัยพฤกษ์ทั้ง ๒ ข้าง เบื้องบนมีพระจุลมงกุฎเปล่งรัศมี

ด้านหลัง กลางดวงตรา เป็นรูปไอราพตมีตรีศูลอยู่บนหลัง ภายในวงกรอบ ๒ ชั้น มีอักษรว่า “ปีระกาเบญจศก ๑๒๓๔” ชิดรอบวงกรอบเป็นรูปจักร ริมของดวงตรามีใบชัยพฤกษ์ ๒ ข้าง ดวงตรา ใช้ประดับห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๔ เซนติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าสำหรับฝ่ายใน (สตรี)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าสำหรับฝ่ายใน (สตรี) มี ๔ ชั้น ๕ ชนิด		
ชั้นที่ ๑	ปฐมจุลจอมเกล้า	มีจำนวน ๒๐ สำหรับ
ชั้นที่ ๒ มี ๒ ชนิด	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	มีจำนวน ๑๐๐ สำหรับ
	ทุติยจุลจอมเกล้า	มีจำนวน ๑๐๐ ดวง
ชั้นที่ ๓	ตติยจุลจอมเกล้า	มีจำนวน ๒๕๐ ดวง
ชั้นที่ ๔	จตุตถจุลจอมเกล้า	มีจำนวน ๑๕๐ ดวง

ปฐมจุลจอมเกล้า (ป.จ.)

ดวงตรา มีลักษณะอย่างปฐมจุลจอมเกล้า สำหรับพระราชทานฝ่ายหน้าแต่ย่อมกว่าและที่จุลมงกุฎและใบชัยพฤกษ์ประดับเพชร ด้านหลังมีอักษรทองว่า “รัตนโกสินทรศก ๑๑๒” ห้อยกับสายสะพายสีชมพูกว้าง ๗.๕ เซนติเมตร ใช้สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวาหรือห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๕ เซนติเมตร ผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ดารา มีลักษณะอย่างดาราปฐมจุลจอมเกล้า สำหรับพระราชทานฝ่ายหน้าแต่ย่อมกว่า ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สายสะพายปฐมจุลจอมเกล้า กับดวงตราจุลจอมเกล้า ดาราปฐมจุลจอมเกล้า แพรแถบ ผูกเป็นแมลงปอ สำหรับห้อยดวงตรา เมื่อร่วมกับสายสะพายตระกูลอื่นและกรณีแต่งกายครึ่งยศ

ทุติยจุลจอมเกล้าพิเศษ (ท.จ.ว.) ประกอบด้วย ดวงตรา และสายสะพาย หรือ แพรแถบ
ผูกเป็นรูปแมลงปอ

ดวงตรา มีลักษณะอย่างปฐมจุลจอมเกล้า แต่ไม่ประดับเพชร ห้อยกับสายสะพายสีชมพู
ขนาดกว้าง ๗.๕ เซนติเมตร ใช้สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา หรือจะใช้ห้อยกับแพรแถบสีชมพู ขนาดกว้าง
๕ เซนติเมตร ผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย ในกรณีแต่งกายครึ่งยศ หรือเมื่อจะใช้ร่วมกับ
สายสะพายตระกูลอื่น

ทุติยจุลจอมเกล้า (ท.จ.) ประกอบด้วย ดวงตรา และแพรแถบ ผูกเป็นรูปแมลงปอ ดวงตรา
มีลักษณะอย่างทุติยจุลจอมเกล้าพิเศษ ใช้ห้อยกับแพรแถบชมพู ขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ผูกเป็น
รูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ตติยจุลจอมเกล้า (ต.จ.) ดวงตรา มีลักษณะเหมือนทุติยจุลจอมเกล้า แต่มีขนาดย่อมกว่า
ห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๔ เซนติเมตร ผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อหน้าบ่าซ้าย

จตุตถจุลจอมเกล้า (จ.จ.) ลักษณะดวงตราเป็นเรือเงิน ด้านหน้าดวงตราเหมือนดวงตรา
ตติยจุลจอมเกล้าเว้นแต่ดวงตรา กะไหล่ทองทั้งดวง รอบกรอบพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์
ลงยาราชาวดีสีขาบ ด้านหลังเหมือนกับตติยจุลจอมเกล้า เว้นแต่รอบวงกรอบไอรापต มีอักษรว่า
“รัตนโกสินทรศก ๑๑๒”

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๔๒๓๑ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

“วุฒิสภาต้องพิจารณาใหม่เสร็จภายใน ๖๐ วัน”

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 10435
วันที่ 28 ธ.ค. 2564
เวลา 16.11 น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๙๒๓๑

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๗๕๑ / ๒๕๕ วันที่ ๒๘ / ๑๒ / ๖๔
เวลา ๑๖.๒๗ น. ส่ง มี.ม.ค.
สำนักงานการประชุม

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ส.ค.๑๗ / ๒๕๖๔
วันที่ ๒๘ / ๑๒ / ๖๔
เวลา ๑๖.๓๓ น.
สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

(๒)

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และอนุมัติให้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ ที่ประชุมจึงได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวาระที่สองขึ้นกรรมาธิการ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และลงมติเห็นชอบในวาระที่สาม และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

ว่าที่ ร.ต.ต.

(อาพิชิต์ สุขะนันท์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๕๘๔
เพื่อยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ยกเลิกมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

เหตุผล

โดยที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ซึ่งผู้ที่ได้รับ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สมควรเป็นผู้ที่ทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาท ประกอบคุณงาม
ความดีเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ประจักษ์อย่างแท้จริง สมควรแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๕๘๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับ
การสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้มีความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๔)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์
จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา ๙
และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
และการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงผู้ได้รับพระราชทานลำดับสุดท้าย
ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๕)

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสาวนงทิพา ขongsiriwattanakul)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ซึ่งผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สมควรเป็นผู้ที่ทำงานสนองเบื้องพระยุคลบาท ประทับคุณงามความดีเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ประจักษ์อย่างแท้จริง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้มีความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ อยู่ในวังก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงผู้ได้รับพระราชทานลำดับสุดท้าย ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

๓. การดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๑ การตรวจสอบความจำเป็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

โดยที่มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดว่าในการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของคณะกรรมการหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ดำเนินการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

(๑) ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

โดยที่ มาตรา ๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาและถอดถอนฐานันดรศักดิ์ และพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การตราพระราชบัญญัติเพื่อยกเลิกการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าจึงเป็นการดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว .

(๒) ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

โดยที่ หลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการพระราชทานและการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ การตราร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าดังกล่าว จึงไม่มีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นแต่อย่างใด

๓.๒ การตรวจสอบการรับฟังความคิดเห็น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ และคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

(๑) ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ ด้วยวิธีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑ ครั้ง ในวันจันทร์ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรม zoom meeting โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็น ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานองคมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นประกอบร่างพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นการยกเลิกการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นพระราชอำนาจที่จะพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ กรณีจึงมิได้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

